

Alcsútdoboz, Alcsúti arborétum

2014. január 30. 16:37

Hóvirágmezők és Szentjánosbogártánc

A **Vértes** környékének egyik legismertebb nevezetessége az alcsútdobozi volt **Habsburg-kastély** romja és az épületet övező egykori kastélypark, az arborétum. Hazánk egyik legértékesebb élőfa gyűjteménye található az 1825-től kezdve telepített Alcsúti Arborétum természetvédelmi területén, 40 hektáron 540 fajban gyönyörködhetünk. Az itt található növények közt nem csak hazai fajokat, de számos érdekességet és ritkaságot is megcsodálhatunk. **A kastély és a park története**

A **Vértes** lábánál fekvő területet hajdanán családi birodalomnak szánta **József nádor** (1796-1847), és kastélyt építtetett itt. Az egyemeletes klasszicista épületet 1820-27 között **Pollack Mihály** tervei alapján emelték, Magyarország egyik legszebb **klasszicista** kastélya volt.

A nádor utódait nevezzük a **Habsburgok** magyar ágának, ő volt közülük az első, aki Magyarországon letelepedve birtokhoz jutott.

József nádor halála után idősebb fiára, **István főhercegre** szállt az uradalom, aki egy rövid ideig **Magyarország** nádora is volt. A főherceg 1867-ben bekövetkezett halálát követően **József Károly** főhercegé lett, aki a kastélyt 1871-ben hátranyúló szárnyakkal bővítette és az udvari homlokzatot eklektikus stílusúra alakította. A pálmaháznak sajnos csak a nyomai láthatóak, azt hazánk egyik legnagyobb építésének, **Ybl Miklósnak** a tervei alapján 1871-72-ben készítették el. A ma is látható kápolna (1880) **Storno Ferenc** munkáját dicséri, **neoromán** stílusban. Az 1880-as években még állatkertet is létesítettek a parkban. A főherceg 1905-ben meghalt, a birtokot fia, **József Ágost** főherceg örökölte. A főherceg az utolsó magyar király, **IV. Károly** bizalmasának számított, Magyarország kormányzója is volt rövid ideig 1919-20-ban, majd visszavonult **Alcsútra** és 1944-ben hagyta el az országot.

1945-ben a kastélyt államosították, majd az 1950-es években a kastély **leégett** és szinte teljesen megsemmisült. A tragédiát követően az épület köveinek nagy részét elhordták, a legtöbb melléképület pedig egyszerűen lebontották.

A kastélyromot övező 70 holdas **parkot** 1952-ben védetté nyilvánították, majd kitisztították a tavat és rendezték a parkot. 1959-ben mintegy 80 féle növényt telepítettek, a 60-as években felújították a romos épületeket. A rendszerváltás óta folyamatosan szépítik, csinosítgatják a kertet, jelenleg is nagyszabású tervek várnak megvalósításra. **Az Arborétum látogatása**

A kastélyegyüttesből napjainkra csak a timpanonos **főhomlokzat** egy része és a **kápolna** maradt meg. A hangulatos, romantikus **kastélykert** a kanyargós sétautakkal, a **tóval**, kis köhídjával, műromjaival, pihenőivel, a kastélyrommal az ország egyik legrégebbi és legszebb **angolparkja**.

Figyelmet érdemelnek még a **fenyvesek**, hazánk egyik legnagyobb feketefenyőjével, a **mocsári ciprusok**, Magyarország legidősebb **akácfája** és egy hatalmas, érdekes lombú, öreg **platán**.

Az arborétum minden évszakban más-más arculatát mutatja, a kora tavasszal nyíló hatalmas **hóvirágmező** egyedülálló az országban. A több mint két hektár alapterületű hóvirágmező teljes pompájában hóolvadás után, általában **február közepétől március közepéig** csodálható meg. Az első hóvirágokat az 1800-as évek végén telepítették az akkori nádori birtok kertészei, ma folyamatosan újabb és újabb fajtákkal gyarapították a kertet. A páratlan gyűjteményt hét faj, összességében 24 különböző fajta, illetve változat alkotja.

A másik, nagy tömegeket megmozgató időszak júniusban van, Szentivánéj idején különleges természeti jelenségnek lehetünk szemtanúi, a **Szentjánosbogártáncnak**.

A legszebb tavaszi hónap itt a **május**, ilyenkor virágzik a japánakác, a tulipánok, a hárs-, juhar-, tölgy-, gesztenye-fajok. **Júliusban** az arborétumban fekvő tó veszi át a főszerepet, láthatunk hattyú és vadkacsa fiókákat, a meleg nyári napokon hűsítő a hatalmas fák által beárnyékolta víztükör mellett sétálni.

Augusztusban ugyanitt tavirózsák virágzanak, a parton felzendül a békák éneke. Az utolsó nyári hónapban

még számos gyönyörű virág nyílik.

Ahogy beköszönt az **ősz**, elképesztő színekben tündököl a park, a fák meghozzák érdekes terméseiket, egy új arcát mutatja meg a táj. November körül a lombhullató fák helyett a csodás örökzöldek

<http://kirandulastippek.hu/news/article/alcsutdoboz-alcsuti-arboretum>